

Dan svjesnosti o razvojnom jezičnom poremećaju

Dan svjesnosti o razvojnom jezičnom poremećaju obilježava se u petak, 16. listopada 2026., uz slogan „Zajedno za RJP”. Cilj je kampanje podići svijest o ovom poremećaju te potaknuti suradnju stručnjaka, obitelji i šire zajednice kako bi osobe s RJP-om dobile potrebno razumijevanje i podršku.

Prikrivena teškoća koja utječe na svakodnevni život

Razvojni jezični poremećaj (RJP) značajna je **teškoća razumijevanja i korištenja govornog jezika**. Osobe s RJP-om mogu **češće griješiti u govorenju, koristiti jednostavnije rečenice ili imati teškoće u organiziranju razgovora**. Budući da te teškoće nisu uvijek očite osobama koje nisu stručnjaci, RJP se naziva **prikrivenom teškoćom**.

RJP podrazumijeva **drugačiji način obrade jezika** u mozgu. Razlike u moždanom razvoju vrlo su suptilne i mala je vjerojatnost da će biti vidljive na rutinskim snimkama mozga. Za potpunije razumijevanje neurobioloških osobitosti RJP-a potrebna su daljnja istraživanja (Krishnan i sur., 2016.; Mayes i sur., 2015.).

Zajedničkom podrškom možemo pomoći osobama s RJP-om da napreduju. Izvorna kampanjska ilustracija.

Nedovoljna svjesnost javnosti povezana je s manjim brojem pravovremeno postavljenih dijagnoza i manjim opsegom istraživanja o RJP-u (McGregor, 2020.). Uočavanje teškoća zato uključuje logopede, odgojitelje, učitelje, pedijatre, psihologe i druge stručnjake, uz obitelj i širu zajednicu.

RJP u učionici

RJP ima **1 od 14 osoba**. U **školskom okruženju** to znači da otprilike **2 djece u razredu od 30 učenika** ima RJP.

Taj podatak podsjeća na **važnost prepoznavanja jezičnih teškoća i osiguravanja odgovarajuće podrške**.

Učestalost RJP-a prema dostavljenim materijalima. Broj djece u razredu prikazan je približno.

Usvajanje i korištenje rječnika osobama s RJP-om može biti posebno zahtjevno.

Za učenje nove riječi potrebno im je **više ponavljanja** nego vršnjacima tipičnog razvoja. **Ponekad poznatu riječ** teško prizivaju pa koriste općenite izraze poput „ono” i „stvar” ili je **pokušavaju opisati**.

Njihov rječnik raste s dobi, uz višekratno izlaganje riječima, izravno poučavanje i podršku okoline.

Uz govorni jezik, **teškoće** se mogu javiti i **u čitanju, slovkanju i pisanju**.

Dobra usvojenost govornog jezika podupire razvoj čitanja i pisanja, pa su djeca s RJP-om u većem riziku od teškoća pisanog jezika (Joye i sur., 2019.; Simkin i Conti-Ramsden, 2006.).

Previše učenika s RJP-om još uvijek ne dobiva podršku potrebnu za ostvarivanje svojeg potencijala (Dockrell i sur., 2019.).

Jezične teškoće mogu **otežati i ostvarivanje odnosa s vršnjacima** (Forrest i sur., 2020.). Prema nekim istraživanjima, djeca s RJP-om **češće su izložena vršnjačkom zlostavljanju** (Rennecke i sur., 2019.).

Razvijenije razumijevanje vlastitih emocija povezano je s rjeđom izloženošću zlostavljanju, što upućuje na **važnost poticanja emocionalne pismenosti i otpornosti** (van den Bedem i sur., 2018.).

Pravovremeno prepoznavanje i podrška

Dijagnoza RJP-a temelji se na **procjeni jezičnih sposobnosti i njihova utjecaja na svakodnevni život**, a ne na snimkama mozga ili nalazima krvi. Stručnjak procjenjuje **kako osoba uči, razumije i koristi jezik** te razmatra **rezultate jezičnih testova, socijalne interakcije, školska ili profesionalna postignuća i razgovor s osobom i/ili obitelji** (Bishop i sur., 2016.).

RJP je cjeloživotno stanje koje se ne prerasta. Nije uzrokovan time što članovi obitelji nedovoljno razgovaraju s djecom. Uz pravovremenu i kvalitetnu logopedsku intervenciju te podršku okoline jezične sposobnosti mogu značajno napredovati.

Preoblikovan prikaz teškoća usvajanja i korištenja rječnika, prema dostavljenom tekstu.

Važno je da intervencija bude kvalitetna i odgovarajućeg trajanja (Law i sur., 2015.).

Suradnja logopeda s učiteljima, pomoćnicima u nastavi i obitelji može poboljšati rječnik, pripovjedne sposobnosti i fonološku svjesnost (Archibald, 2017.).

Djeci s težim oblikom RJP-a osobito koristi individualna logopedska intervencija (Ebbels i sur., 2019.).

Podrška je važna **i nakon završetka školovanja**. Iako pojedinci s RJP-om ostvaruju vrlo dobre školske i profesionalne rezultate, prikladne usluge u odrasloj dobi mogu biti ograničene ili teško dostupne (Conti-Ramsden i sur., 2018.).

Pravovremena dijagnoza otvara put odgovarajućoj stručnoj podršci u obrazovnom i radnom okruženju.

Zajedničkim djelovanjem možemo pridonijeti boljem razumijevanju RJP-a i većim mogućnostima za osobe koje s njim žive. Budimo zajedno za RJP!

Izrađeno prema kampanjskim materijalima. Navodi istraživanja preuzeti su iz izvornog teksta. Kampanja: RADLD.ORG.